

[K. B. Andersen.]

rigsministers håb, som vi alle delte, var gået i opfyldelse gennem underskrivelsen i Moskva den 5. august i år af den foreliggende traktat fra USA, Englands og Sovjetunionens side.

Traktaten løser ikke alle problemer, det fremgår også klart af den. Dens tekst udtaler bl. a. for det første, at de tre magter vil arbejde videre mod en standsning af alle forsøgsekspllosioner, og for det andet at det er deres hovedformål snarest muligt at opnå en aftale om en almindelig og fuldstændig nedrustning under streng international kontrol i overensstemmelse med De Forenede Nationers målsætning, hvorved kaprustningen vil blive bragt til ophør og tilskyndelsen til fremstilling og afprøvning af alle slags våben, herunder kernevåben, fjernet.

Dette er det vide og afgørende perspektiv i den traktat, der her forelægges tinget til godkendelse.

Over for såvel de formål, der direkte dækkes af traktaten, som over for de perspektiver, den rummer for, om det bliver muligt at komme videre ad vejen mod en altomfattende og kontrolleret nedrustning, er den danske regerings stilling ganske klar. Derfor var det også forståeligt og naturligt, at den danske regering allerede få dage efter den 5. august undertegnede traktaten. På mit partis vegne kan jeg give helhertet tilslutning til den politik, som regeringens hurtige slutten op bag traktaten er udtryk for.

Blandt de motiveringer, den højtærede minister giver for at tiltræde traktaten, er bl. a., at denne traktat med øjeblikkelig virkning standser atmosfærens forurening fra de store atommagters side, endvidere at traktaten vil vanskeliggøre udvidelsen af atommagternes tal, og endelig at traktaten vil kunne blive indledningen til yderligere afspændings- og nedrustningsforanstaltninger. Mit parti kan også helt tilslutte sig disse motiveringer fra den højtærede minister.

Selvfølgelig er traktaten ikke uden svage punkter; den omfatter således som nævnt ikke alle forsøg, nemlig ikke de underjordiske forsøg. Det har på dette område ikke været muligt at komme til enighed om kontrolproblemerne, idet Sovjetunionen

stadig har modsat sig en efter vestlig opfattelse betryggende international kontrol. Man kan dog håbe på, at der vil ske sådanne fremskridt på det seismografiske område, at de detaljerede inspektioner i fremtiden bliver mindre nødvendige, end de er i dag.

En anden svaghed ved traktaten er selvfølgelig, at Kina og Frankrig af grunde, vi alle kender, ikke er medunderskrivere.

Alligevel betegner den et så stort fremskridt både ved det allerede opnåede og ved de perspektiver for yderligere afspænding, den må ses som optakt til, at mit parti uden tøven kan anbefale det høje ting at godkende traktaten der — som også fremhævet af den højtærede minister — er i fuld overensstemmelse med den af regeringen hidtil førte politik på dette vigtige område.

Den store norske digter Sigurd Hoel har sagt, at man skal aldrig sige: alt eller intet, for så bliver det intet. Er der noget område, hvorpå disse ord passer, så er det det, vi beskæftiger os med i dag. Verden er med denne traktat nået et skridt frem ad afspændingens vej. Forhåbentlig vil udviklingen i de kommende år forme sig sådan, at yderligere skridt vil følge mod den fuldstændige nedrustning, der må være målet, sådan som denne traktat også giver udtryk for.

Per Federspiel: Siden denne traktats undertegnelse er to af dens ophavsmænd ikke længere ved roret i deres respektive stater. For 2 måneder siden måtte den britiske statsminister Macmillan træde tilbage fra sin post på grund af sygdom, og i dagene mellem dette forslags fremsættelse og denne førstebehandling har vi oplevet præsident Kennedys tragiske endeligt.

Jeg skal ikke her uddybe den udtalelse, som tingets højærede formand fremsatte ved dette mødes begyndelse, men vi står nu over for vurderinger af, hvad dette betyder for den fremtidige politik i verden, og der er i hvert fald foreløbig intet, der tyder på, at afgørende ændringer vil ske i den politik, som de tre statsmænd har lagt grunden til i indeværende sommer. Naturligvis betyder denne aftale om et atomprøvestop ikke i sig selv noget epokegørende. Den er udtryk for en vilje til afspænding, og det ville være karrigt ikke at tillægge også den tredje af denne traktats